

Primerjava osmukalnikov za pridobivanje cvetnega prahu

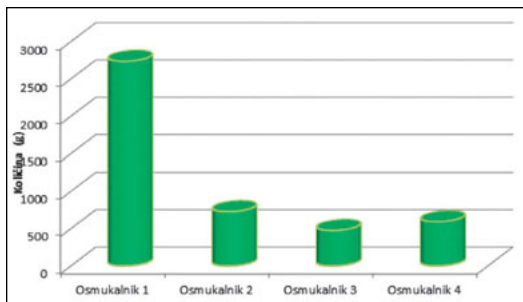
Nataša Lilek*, natasa.lilek@czs.si

Poleg najbolj razširjenega čebeljega pridelka – medu čebelarji vse pogosteje pridobivamo tudi cvetni prah. Ker se na našem tržišču pojavljajo različne izvedbe osmukalnikov za pridobivanje cvetnega prahu, se čebelarji velikokrat sprašujemo, katera vrsta osmukalnika je najbolj uporabna. Poznamo zunanje in notranje osmukalnike. Na našem tržišču je mogoče kupiti osmukalnike iz različnih materialov (iz lesa, plastike, pločevine), razlikujejo pa se tudi po namestitvi na žrela panjev in po ekonomičnosti.

V primerjavi osmukalnikov, ki smo jo leta 2012 izvedli svetovalci ČZS, JSSČ, smo preizkušali samo zunanje osmukalnike, ki so na voljo na slovenskem tržišču. Izdelani so bodisi iz lesa bodisi iz plastike, imajo različno obliko osmukalnih mrežic in predalčke iz različnih materialov. Osmukavanje cvetnega prahu je potekalo od 18. junija do 5. julija 2012, skupaj pa smo vzorčili približno 160 vzorcev osmukanca iz desetih AŽ-panjev. Na šibko, povprečno in močno čebeljo družino smo namestili po tri osmukalnike določenega tipa ter spremljali dnevno količino prinesenega cvetnega prahu, vedenje čebel in tudi to, kako so se obnesli nameščeni osmukalniki. Po šestih dneh smo osmukalnike zamenjali, da bi čim bolj izključili vpliv moči čebelje družine na količino osmukanega cvetnega prahu. To smo storili tolikokrat, da so bili vsi osmukalniki preizkušeni pri vsaki skupini čebeljih družin.

Opazili smo kar nekaj pomanjkljivosti osmukalnikov, saj se nekateri niso dovolj prilegali žrelom panjev, zato so čebele skozi odprtine uhajale v panj in iz njega. Osmukalna mrežica se je že ob rahlem pišu vetra premaknila, tako da so čebele znova brez težav vstopale v panj. Zaradi tega jih je bilo treba podložiti s kamnom. Tudi odprtine med osmukalno mrežico in predalčkom niso bile dovolj zatesnjene, zato so čebele s cvetnim prahom lezle vanje. Plastični in leseni predalčki so bili problematični tudi zato, ker se je v njih kljub vsakodnevni pobiranju hitro razvila plesen, plastični osmukalniki pa so se ob

* svetovalka JSSČ za zagotavljanje varne hrane

Graf 1: Razlike v količini prinesenega cvetnega prahu med različnimi osmukalniki v enakem časovnem obdobju.

sončnem vremenu tudi upogibali ter s tem povzročali težave pri pobiranju cvetnega prahu itd.

Na podlagi poskusa smo ugotovili, da obstajajo občutne razlike med posameznimi osmukalniki, ki so na voljo na našem tržišču. Te so predvsem v količini prinesenega cvetnega prahu, saj je bil v enakem časovnem obdobju donos osmukanega cvetnega prahu v nekaterih osmukalnikih tudi do 6-krat večji kot v drugih (Graf 1).

Da bi bili rezultati glede ekonomičnosti posameznega osmukalnika še natančnejši, bomo tudi leta 2013 spremljali količino prinesenega cvetnega prahu v posameznih vrstah osmukalnikov. Na podlagi lanskizkušenj se dogovarjamo tudi za izdelavo prototipa osmukalnika, ki ga bomo preizkusili letos, o naših ugotovitvah pa vam bomo seveda poročali. ■

Prav tako naj vas opozorim še na **natečaj za najboljšo tehnološko rešitev za pridobivanje, čiščenje in sušenje cvetnega prahu**. Vse čebelarje pozivamo, da svoje tehnološke rešitve skupaj s kratkim opisom najpozneje do 1. februarja 2013 pošljejo na naslov ČZS. Najboljša tehnološka rešitev bo predstavljena v okviru 36. ApiSlovenije v Celju. Več informacij o tem lahko dobite po telefonu št. 01/729 61 29 ali 040/436 519. Poleg tega iščemo tudi **najboljšo tehnološko rešitev za pridobivanje propolisa**. Vabimo vas, da predstavite svoje inovacije!

SELAK, MIZARSTVO, d. o. o.

Planina pri Cerknem 49
5282 CERKNO
GSM: 031/304 118
e-pošta: stane.selak@gmail.com

Izdelujemo kakovostne AŽ-panje iz sušenega smrekovega lesa na izjemno trden spoj; površinsko so zaščiteni, pitalnik s prostornino 2l, ponudba 10S, 12S, 7S.

